

Kruisstraat Kruisstraat 42

Kadastraal : Rosmalen, I - 2594	Bouwjaar : 1896 (1791)
Eigenaar : J.J. Verputten	Architect :
Huidige functie : boerderij	Oorspr. functie : boerderij
Verbouwingen : ca. 1950	
Archief :	

Beschrijving

Algemeen:

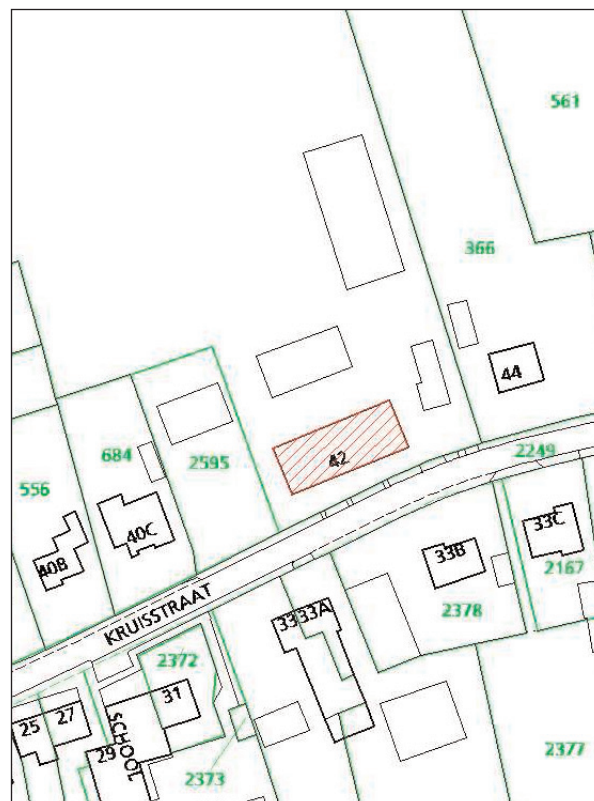
Deze langgevelboerderij uit 1896 is gelegen aan de noordzijde van de Kruisstraat. Het gebouw, op rechthoekig grondplan, is met de rechterzijgevel naar de straat gekeerd. De boerderij omvat begane grond en zolderniveau onder een met gesmoorde muldenpannen gedekt zadeldak voorzien van wolfeinden. Voor de kopgevel bevindt zich een gemetselde waterput. Achter op het erf staat een gemetselde schuur met een golfplaten zadeldak. De boerderij heeft tijdens de Tweede Wereldoorlog aanzienlijke schade opgelopen waarna er herstelwerkzaamheden hebben plaatsgevonden.

Voorgevel:

Deze kopgevel is in kruisverband gemetseld. De drie vensteropeningen op begane grondniveau zijn voorzien van anderhalfsteens strekse bogen die aan de onderzijde licht getoogd zijn en hardstenen onderdorpels. Het linkervenster behoort bij de opkamer boven de kelder en is daarom kleiner dan de andere twee vensters. Al deze vernieuwde vensters zijn voorzien van een onderraam en bovenlicht. De buitenluiken zijn eveneens vernieuwd. De beide vensteropeningen op zolderniveau hebben een anderhalfsteens strekse boog en een hardstenen onderdorpel. Ook deze vensters en buitenluiken zijn

Voorgevel en linkerzijgevel.

nieuw. In de gevel zijn zeven eenvoudige ankers aanwezig.

Linkerzijgevel:

De buitenschil van de linkerzijgevel is grotendeels opgetrokken in hergebruikte bakstenen die voor een schil van betonstenen is geplaatst. In de gevel is een aantal deuren (een staldeur en een deur naar de voorstal) en een aantal betonnen onder een halfsteens segmentboog stalramen uit de jaren net na de Tweede Wereldoorlog aanwezig.

Rechterzijgevel:

Deze eveneens in kruisverband gemetselde rechterzijgevel is op de straat georiënteerd. Voor de gevel staan vier grote bomen. De gevel is ter plaatse van het woondeel voorzien van een nieuwe voordeur met bovenlicht. Aan weerszij-

Rechterzijgevel en straatgevel.

den wordt de deur geflankeerd door een vernieuwd venster met moderne buitenluiken. De gevelopeningen hebben een anderhalfsteens strekse boog die aan de onderzijde getoogd is en een hardstenen onderdorpel. De deur van de voorstal, een opgeklampte deur van kraalschroten, is oorspronkelijk. Het deurkozijn is geprofileerd en voorzien van hardstenen neuten. De gevel is ter plaatse van het staldeel voorzien van zeven stalramen (XXb) en een opgeklampte deur. De vensteropeningen hebben een halfsteens segmentboog en een gemetselde onderdorpel. Boven de deur zit een steen met daarin de naam "Bosch Duinen" en het jaartal 1791. Deze steen ziet eruit als een ingemetselde bekroning van een hekpijler bij een landgoed. Daaronder bevindt zich een tweede steen met het jaartal 1896 de vermoedelijke bouwtijd van de boerderij. In de gevel is een aantal dubbelknoops ankers zichtbaar. Dit duidt op de aanwezigheid van een negentiende-eeuwse standvinkconstructie. Het dakschild is voorzien van een aantal kleine daklichten.

Achtergevel:

In de achtergevel zijn oude bakstenen aanwezig. Het is mogelijk dat het ouder muurwerk betreft. Waarschijnlijk gaat het hier echter om oude stenen die in de laat negentiende-eeuwse achtergevel zijn hergebruikt. In het midden van de gevel bevindt zich een steens korfboog. De deeldeuren die hier van oorsprong onder aanwezig waren, zijn verdwenen. De gevelopening is dichtgezet. In deze dichtzetting is een opgeklampte deur en een stalraam aanwezig. Zowel ter linker als ter rechterzijde bevindt zich een stalraam. De vensteropeningen zijn voorzien van een halfsteens segmentboog en bakstenen onderdorpels. Boven de korfboog is een hooiluik aanwezig. Het luik is vernieuwd. De gevelopening is aan de bovenzijde met een steens en aan de onderzijde met een halfsteens rollaag afgeslo-

ten. In de gevel zijn zeven eenvoudige gevelankers aanwezig.

Interieur:

De indeling van het woongedeelte is nog grotendeels intact. Links en rechts van de gang bevindt zich een vertrek. Aan het einde van de gang treft men de keuken. Ter linkerzijde van de keuken bevindt zich de trap naar de kelder en de trap naar de opkamer en de zolder. De kelder heeft een dek van stalen liggers met daartussen gemetselde troggewelfjes. In het bedrijfsgedeelte (dat niet meer als zodanig dienst doet) is een stalinrichting uit het midden van de twintigste eeuw aanwezig.

De kelder onder de opkamer gezien naar de linkerzijgevel.

Redengevende omschrijving

De boerderij heeft monumentale waarde vanwege de gevels, de bouwmassa en de situering. Het pand heeft ensemblewaarde en is van historisch belang voor Kruisstraat. Tevens is de boerderij representatief voor het agrarische bouwen aan het einde van de negentiende eeuw.

Datum verkenning: 13 nov. 2003 en 5 maart 2004
 Fotografie: M. Bimmel
 Veldwerk: M. Bimmel, A.K. Hemmes en A.G. Oldenmenger
 Tekst rapportage: A.G. Oldenmenger